

De golventestbak in het Waterloopbos waar Zeeuwse stormen konden worden nagebootst. FOTO JÖRGEN CARIS

GOOT Tijdens de Open Monumentendagen gaat de Deltahal bij Marknesse in de Noordoostpolder, waar de stormvloedkering op schaal werd getest, zondag voor één dag open. Daarna gaat de beuk erin.

Storm in een bak water van 200 meter

Joop Bouma
REDACTIE DUURZAAMHEID & NATUUR

Op een verhoogd terrein midden in het bos staat een grote fabrieksloods, over een negen meter diepe, betonnen sleuf. De goot loopt buiten het gebouw door, 200 meter lang. Er staat een stevig hek om het terrein, met een zwaar hangslot. Boswachter Norbert Kwint van Natuurmonumenten heeft de sleutel. Dieven hebben onlangs de koperen leidingen uit het gebouw gesloopt. Sindsdien wordt de loods bewoond door een antikraakwacht.

Je zou het niet zeggen, maar dit

enorme gebouw overkapt een Rijksmonument. Het is de Deltahal, de plek waar ooit de stormvloedkering in de Oosterschelde op schaal werd beproefd. Vijf zware diesels leverden de stuwkracht voor een hydraulische golfmaker, die in de sleuf golven van de westerstormen in de Zeeuwse wateren kon nadoen. Op schaal dan. De hydraulische olie is inmiddels uit de zuigers gehaald. Ingenieurs doen hun testen tegenwoordig in een nieuwe goot in Delft.

Natuurmonumenten, sinds 2002 eigenaar van het Waterloopbos, zet het hek van de Deltahal voor één dag open, zondag van 11 tot 4 uur. Bezoekers kunnen de imposante sleuf

bekijken en de machinekamer én ze kunnen zien welke plannen Natuurmonumenten heeft met de Deltahal en de restanten van het Waterloopbos, een industrieel monument van ruim een halve eeuw Nederlands watermanagement.

In het bos liggen de overblijfselen van tientallen waterbouwwerken, die ooit model stonden voor grote infrastructurele projecten: zeehavenmonden, tunneltracé's, dijkverzwaringen.

Het is een van de weinige bossen waar wandelaars voortdurend het geruis van water horen. De toevoer is door Natuurmonumenten hersteld, er loopt ook een nieuw aange-

legd beekje, de Voorsterbeek, dat het achterliggende natuurgebied van water voorziet.

De natuur mag in het Waterloopbos zijn gang gaan. "We zoeken voortdurend naar een balans tussen de natuur en het zichtbaar houden van de geschiedenis van ons watermanagement", vertelt boswachter Kwint. "Soms laten we de natuur gaan, op andere plekken houden we stukjes terrein open."

Natuurmonumenten heeft grote plannen met de Deltahal. De overkapping zal na de Open Monumentendag worden gesloopt. De betonnen sleuf wordt onderdeel van een Deltamonument.

De sleuf is in de jaren zeventig boven het maaiveld gebouwd, het terrein is met ladingen zand op hoogte gebracht, erbovenop is de loods gebouwd. Die zandmassa wordt weggehaald en in de sleuf worden delen van de betonwanden doorgezaagd. Op de betonelementen zullen, zo hoopt Natuurmonumenten, op termijn veel soorten mos gaan groeien.

In 2018 moet het monument klaar zijn. Er is nog wel wat geld nodig, zo'n 9 ton voor het Deltamonument en 7,5 miljoen, voor het ontwikkelen van het hele Rijksmonument. Dat geld is er nog niet. Kwint: "We zijn nu volop bezig met fondsenwerving."

NIEUWE PADDESTOELEN

Op zoek naar het exotisch reikhalsje in het bos

De kans om dit najaar een hout-raketje, gaspeldoornknepzakje of oogstrelend piekhaarkelkje aan te treffen in het bos, is aanzienlijk.

Het lijken namen uit het Sprookjesbos. Maar het zijn nieuwe paddestoelen, zwammen en andere schimmels. Deze week zijn vijfhonderd van die nieuwe fungisoorten in het Nederlands vereeuwigd. Dat duurde even: sommige soorten werden hier vier jaar geleden al ontdekt. Maar om-

dat er bij de vleet nieuwe schimmels worden gevonden (gemiddeld zeven per maand), laat het bedenken van een naam vaak even op zich wachten.

Die belangrijke taak ligt in handen van een speciale commissie, samengesteld uit vijf schimmeldeskundigen (mycologen) uit Vlaanderen en Nederland. Vorige week gingen zij in conclaaf om de opgelopen achterstand weg te werken. En met succes. Uit de koker van de naamgevingscommissie

sie rolden tot de verbeelding sprekende namen, zoals het kasgeweizwam en het exotisch reikhalsje.

Dat bedenken is nog een aardige klus, zegt Jorinde Nuytinck, commissielid en paddestoelenspecialist bij Naturalis. Zo moet een zwam of paddestoel aan zijn naam te herkennen zijn. En Nederlanders enthousiast maken voor mycologie. De commissie laat zich inspireren door de geur, kleur, vorm of vind-

plaats van een schimmel, zegt Nuytinck. Neem de kasgeweizwam. "Die vind je hier alleen in tropische kassen. En hij lijkt ook echt op een gewei." Soms is het ook een kwestie van 'origineel zijn'.

De nieuwe namen zijn voor een groot deel al in het bos te zien. Maar neem dan wel een loop mee. Nuytinck: "Het betreft vooral kleine schimmels. Het ongetrainde oog zal die niet snel vinden." Paul Ruiter

ADVERTENTIE

